

Konstfacks yttrande avseende nationella rekommendationer för lärosätenas användning av AI

Inledning

Konstfack har tagit del av SUHF:s förslag till nationella rekommendationer för lärosätenas användning av AI och ställer sig i huvudsak positivt till initiativet. Förslaget utgör ett väl sammanhållet och genomarbetat underlag som tydliggör sektorns ansvar avseende kvalitet, akademisk integritet, kompetensförsörjning och regelefterlevnad i relation till utvecklingen av AI.

Konstfack vill inledningsvis lämna tre generella synpunkter:

- Ett inledande tillägg kan förtydliga att rekommendationer ska ses som en checklista över aspekter som lärosätena har att ta ställning till.
- Detta är rekommendationer (inte ett ytterligare regelverk) varför de bör ges ett mjukare tilltal, exempelvis: “*I. Medarbetares och studenters AI-litteracitet kan stärkas*”.
- Användning av ordet “alla” medarbetare bör om möjligt undvikas då resurser och arbetsuppgifter fördelas över olika yrkesgrupper.

Konstfack vill samtidigt lämna följande synpunkter, med särskilt fokus på konstnärliga och designriktade utbildningars och forskningsmiljöers förutsättningar. Vi vill också betona vikten av att det fortsatta arbetet tydligare beaktar konstnärliga utbildningars och forskningsmiljöers särskilda förutsättningar.

Konstnärlig praktik - Rekommendationerna utgår i hög grad från textbaserade arbetssätt. För konstnärliga utbildningar behöver AI:s roll i skapande och gestaltande arbeten tydliggöras ytterligare, särskilt avseende konstnärligt ansvar och upphovsmannaskap.

AI-litteracitet - Kravet på AI-litteracitet är viktigt, men tillämpningen bör ske proportionerligt och differentieras utifrån yrkesroll och faktisk AI-användning för att undvika onödig administrativ belastning.

Examination och bedömning - Konstnärliga utbildningar tillämpar ofta examinationsformer baserade på process, portfölj och gestaltning. Rekommendationerna bör tydligare betona behovet av disciplinspecifik tillämpning och uppmärksamma den begränsade tillförlitligheten hos AI-detektering i sammanhang där fler medier används (text, bild, ljud etc.).

YTTRANDE
2026-05-19

Dnr: KF2026/VO1/10

Upphovsrätt - Frågor om upphovsrätt, träningsdata och generativ AI bör ges större tyngd, inklusive det delvis oklara rättsläget.

Tillgång till AI-verktyg - Likvärdig tillgång bör inte tolkas som krav på identiska lösningar. Ämnesspecifika verktyg är avgörande för konstnärliga utbildningar. En bred rekommendation om AI-tillgänglighet riskerar också att bli mycket kostsam.

Cybersäkerhet och informationssäkerhet – I texten hanteras cybersäkerhetsaspekter främst indirekt genom hänvisningar till dataskydd och informationssäkerhet. Detta gäller särskilt hantering av data i externa AI-tjänster, beroenden till kommersiella leverantörer samt risker för informationsläckage och säkerhetsincidenter. Konstfack ser behov av ett förtydligande av AI som en del av lärosätenas ordinarie risk-, säkerhets- och incidenthanteringsarbete.

Beslut

Ärendet har beslutats av förvaltningschef Elisabet Nordwall efter föredragning av IT-chef Fredrik Liljeblad. I handläggningen av ärendet har även nedanstående deltagit:

- Fredrik Liljeblad, IT-chef
- Maja Willén, Biträdande Prefekt Institutionen för bild- och slöjdpedagogik

Elisabet Nordwal
Förvaltningschef

Fredrik Liljeblad
IT-chef